

Socialdepartementet

Statskontoret
Box 8110
104 20 Stockholm

Uppdrag att se över det statliga åtagandet för specialistkompetenskurser inom ramen för läkares specialiseringstjänstgöring

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att ge Statskontoret i uppdrag att se över det statliga åtagandet för specialistkompetenskurser (SK-kurser) inom ramen för läkares specialiseringstjänstgöring. I uppdraget ingår att analysera det statliga ansvaret och styrningen av utbudet av SK-kurserna samt att lämna förslag på hur det statliga åtagandet för SK-kurserna bör vara utformat i förhållande till andra relevanta aktörers åtagande, för att långsiktigt säkra kompetensförsörjningen av specialistläkare.

I uppdraget ska Statskontoret samråda med Sveriges Kommuner och Landsting, Sveriges läkarförbund, Svenska Läkaresällskapet och andra relevanta aktörer.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet) senast den 16 maj 2016. Redovisningen ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Ärendet

En väl fungerande kompetensförsörjning är av central betydelse för hälso- och sjukvården. Adekvat grund- och vidareutbildning för bl.a. läkare är viktiga delar för en långsiktigt god kompetensförsörjning.

Ansvar för utbildningen av hälso- och sjukvårdens personal är i dag delat mellan hälso- och sjukvårdshuvudmännen och staten. Staten ansvarar bl.a. för utbildning på grund- och avancerad nivå och landstingen för fortbildning och vidareutbildning samt planeringen av personalresurser i det dagliga arbetet. Utformningen av utbildningen för

läkare har stor betydelse för möjligheten att utbilda läkare med efterfrågad kompetens.

För att uppnå specialistkompetens genomgår läkare, efter avlagd läkarexamen och allmäntjänstgöring, en ca fem år lång specialiseringstjänstgöring (ST-utbildning). Utbildningen består av en praktisk och en teoretisk del. Den teoretiska delen består av kurser där de så kallade SK-kurserna utgör en del av det totala utbudet. Den praktiska delen består av tjänstgöring som läkare under handledning. Vårdgivarna ansvarar för utbildningens innehåll och handledning av läkare. Efter fullgjord ST-utbildning kan Socialstyrelsen utfärda ett specialistkompetensbevis.

SK-kurser infördes som en del av specialiseringstjänstgöringen i och med 1992-års reform av specialitetsutbildningen. Reformen innebar att det tidigare systemet med huvud- och sidoutbildningar ersattes av målbeskrivningar för varje enskild specialitet. Ett syfte med kurserna är att utgöra ett stöd för hälso- och sjukvårdspolitiska prioriteringar och hälso- och sjukvårdspolitiskt förändringsarbete. År 2002 överfördes hanteringen av kursverksamheten till Institutet för Professionell Utveckling av Läkare i Sverige (IPULS). IPULS granskade och certifierade också andra kurser, såväl vidare- som fortbildningskurser.

Sedan den 1 januari 2013 ansvarar Socialstyrelsen åter för SK-kurser som ingår i läkares vidareutbildning samt tillhandahållande och fördelning av platser till de SK-kurser som ingår i läkares vidareutbildning och som anordnas med statliga medel. Förändringen genomfördes mot bakgrund av det upphandlingsrättsliga regelverket. Socialstyrelsen ansvarar också för att utfärda föreskrifter för vilka kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som ska gälla för varje specialistkompetens.

Socialstyrelsen har framfört att statens ansvar för SK-kurserna behöver ses över. I slutrapporten av uppdraget om genomförandet av verksamheten med specialistkompetenskurser från mars 2015, (dnr S2013/4695/SAM), föreslår Socialstyrelsen två vägar för att utveckla ansvaret för SK-kurserna. Det ena förslaget innebär att regeringen omfördelar medel för SK-kurserna från Socialstyrelsen till huvudmännen. Det andra innebär att Socialstyrelsen med stöd av föreskrifterna för läkares specialiseringstjänstgöring endast upphandlar kurser inom några få prioriterade områden.

För att regeringen ska kunna ta ställning till hur ansvaret för SK-kurserna bör utformas framöver måste statens ansvar för kurserna noggrant analyseras. Det handlar om att se över hur behovet av SK-kurser ser ut och vilket ansvar staten bör ta för att styra utbudet av SK-

kurser samt hur dessa behov på bästa sätt bör tillgodoses för att den långsiktiga kompetensförsörjningen av specialistläkare ska säkras. I detta arbete bör relevant utbildning inom ramen för läkares specialiserings-tjänstgöring som tillhandahålls av landsting vägas in.

På regeringens vägnar

Gabriel Wikström

Klara Granat

Kopia till

Statsrådsberedningen/Internrevisionen
Regeringskansliets förvaltningsavdelning/Ek
Socialstyrelsen
Sveriges Kommuner och Landsting
Sveriges Läkarförbund
Svenska läkaresällskapet